

besværliggjort det juridiske Studium her i Landet nu i flere Aar og maaske noget svækket Interessen derfor. Det gældende System, vidste man, stod for Fald, men naar det blev afløst af et nyt, vidste ingen. Derfor skulde begge Systemer terpes ind i Studenterne, men disse maatte samtidig vide, at de maaske kun vilde faa Brug for et af Systemerne, hvilket vidste man ikke. Man kan nok tænke sig, at saadanne Forhold kan virke sløvende og ikke opmuntrende paa de studerende, men lige saa uheldigt virker dette Forhold paa Domere, Politimestre, Sagførere og andre Udøvere af Funktioner, hvortil der kræves juridisk Uddannelse og Indsigt. For at den nye Retsplejelov kan faa sin rette Anvendelse og virkelig blive et Gode for Befolkningen, maa alle de, der skal praktisere det nye Retssystem, være fuldt fortrolige med det, men jeg kan godt tænke mig, at der endnu kan være Jurister her i Landet, der ikke er saa fortrolige med Retsplejeloven, som de maa være til den Tid, da Loven skal træde i Kraft. Ogsaa af Hensyn hertil er det meget ønskeligt, at der nu sker en endelig Afgørelse af den omhandlede Sag, saa at det forsømte kan blive oprettet.

Der er vel ingen, der venter — jeg gør det i alt Fald ikke —, at en saagenemgribende Reform som Loven om Rettens Pleje vil vinde udelt Glæde, Tilfredshed og Anerkendelse; tværtimod, Erfaring viser, at der skal Tid til, før Folk i Almindelighed gør sig fortrolige med selv de bedste Reformere. Da Danmarks Riges Grundlov af 1849 blev til, bad jævne Bønder sig fritagne for Friheden, fordi de ikke var modne til den. Jeg kan meget vel tænke mig, at der ogsaa nu er dem, der mener, at Retsplejen efter det hidtidige System er god nok, som den er; men dette afskrækker mig dog ikke fra Vedtagelse af Reformen; skal vi vente med Gennemførelsen af en Reform af vor Retspleje, til alle her i Landet paa Forhaand forstaar og anerkender Betydningen heraf, kommer vi ikke alene til at vente længe, men vi kommer nok til at vente Dyrehavstiden med. Jeg vil derfor ønske disse Lovforslag Lykke paa Rejsen, og jeg skal slutte med at anbefale det høje Ting at stemme for Forslag til Lov om Rettens Pleje og de dertil hørende Forslag til Supplementslove.

Borgbjerg: Til de kloge, smukke og varme Ord, som Ordføreren (Emil Petersen) nu har udtalt, har jeg kun et at føje, nemlig min fulde Tilslutning. Ogsaa jeg

ønsker, at det „Lev vel og Lykke paa Rejsen“, der nu lyder fra denne Sal, denne Gang maa blive det sidste, og at det aldrig mere, som desværre saa tidt før, maa blive afløst af et nyt „Goddag“ og en ny Samtale. Som den ærede Ordfører har bemærket: Det er paa Tide at faa en Afslutning paa denne Sag. I 14 Aar har vi arbejdet for den her i Tinget, i 67 Aar har vi arbejdet her i Landet for at faa Grundlovens Løfteparagraffer opfyldte, nu er der endelig Udsigt til, at det skal lykkes, og jeg slutter mig paa Socialdemokratiets Vegne fuldt ud til Haabet derom.

Det er ikke saaledes, som adskillige mener, at den socialdemokratiske Arbejderbevægelse ikke skulde være interesseret i en kraftig Retsbevidsthed, i en aarvaagen Retsfølelse, i Tillid til Domsmagten. Saaledes er det slet ikke. Det er maaske en udbredt Vildfarelse, at det er saaledes, og under Provisorietiden kunde denne Vildfarelse let udbrede sig, at vi skulde ønske at revolutionere alt dette, men det er tværtimod omvendt, at netop Underklassen, de økonomisk svageste i Befolkningen, de der har lidt stærkest under det gamle Retssystem, er mest interesserede i at faa et godt og sundt Retssystem. Naar vi har kritiseret Rettergangen, naar vi har angrebet Domstolene, har det netop været ud fra en saaret Retsfølelse, ud fra en krænket Retsbevidsthed, og ingen ønsker mere end vi, at Ret og Lov maa komme i Højsædet netop for de i økonomisk Henseende og derfor ogsaa de i mange andre Henseender svage i Samfundet, der mere end nogen anden Samfundsklasse er interesserede i Lovens Anerkendelse, i Rettens Magt.

Vi Socialdemokrater slutter os derfor af vort fulde Hjerte til det store Reformkompleks, om hvilket der nu foreligger Lovforslag. Vi vil derved faa betydelig bedre Rammer for Retsplejens Røgt her i Landet. Dette er naturligvis ikke nok, det gælder ogsaa om, at der er et godt Grundlag, og dette Grundlag er Straffeloven. Det har glædet mig, at hele Udvalget i sin Betænkning har udtalt Ønsket om, at naar vi faar et ordentligt Retsplejesystem, vi da ogsaa saa snart som muligt maa faa Straffeloven revideret, den Straffelov, der i Aar fejrer sit 50 Aars Jubilæum og i højeste Grad trænger til en Reform, hvad der er en Selvfølge, thi Straffeloven er maaske mere end nogen anden Lov en Afspejling af de sociale og politiske Tilstande i Samfundet. Og i de 50 Aar, der er gaaet siden 1866, har netop